

Punkalaitumen kunta

Lähikoulun osoittaminen ja oppilaaksi ottamisen periaatteet

Päivitetty 14.11.2023

1. Johdanto

Tämä ohje määrittelee Punkalaitumen kunnan lähikoulun määräytymisen ja oppilaaksi ottamisen periaatteet.

Punkalaitumen kunta muodostaa yhden lähikoulualueen, eli alueen, jolta oppilaat ohjataan joko Pohjoisseudun kouluun tai Keskuskouluun esiopetukseen ja perusopetuksen luokille 1-6. Perusopetuksen luokkien 7-9 oppilaat ovat kaikki Punkalaitumen Yhteiskoulun oppilaita.

Lähikoulu määräytyy yleensä oppilaan vakituisen osoitteen mukaan. Lähikoulu ei kuitenkaan aina ole maantieteellisesti lähin koulu, vaan lähikouluksi voidaan määritellä myös kauempana oleva koulu, jos esimerkiksi oppilaan tuen tarpeen tai koulukuljetusjärjestelyjen takia on perusteltua.

Huoltaja voi hakea oppilaalle myös toissijaista koulupaikkaa, joka on muu koulu kuin kunnan oppilaalle osoittama lähikoulu.

2. Lainsäädännölliset lähtökohdat

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta.

Lain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muuta perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta saavalle oppilaalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen järjestämään opetusta. Kunta voi perustellusti opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

Oppilaalla on perusopetuslain 28 §:n perusteella oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin em. lähikouluun. Tällöin oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Perusopetuslain 28 §:n 2 momentissa todetaan, että jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja –kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi kuitenkin päättää (PoL 28 § 2mom.), että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Perusopetuslaissa(32 §) säädetään myös koulumatkoista. Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen.

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Punkalaitumen kunnassa on käytössä erikseen koulukuljetuksia koskevat periaatteet.

Lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua opiskelusta. Opetuksen järjestäjä voi mainittujen selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin. (PoL 27 §).

3. Ensisijainen koulupaikka eli lähikoulu

Esiopetus:

Lapsen esiopetuspaikka (ensisijainen) määräytyy pääsääntöisesti lapsen osoitteen (väestörekisteriin merkityn virallisen asuinpaikan) perusteella. Esiopetuspaikkojen määrittämisessä käytetään kokonaisharkintaa ottaen huomioon esiopetuksen kokonaistilanne.

Perusopetus:

Lapsen lähikoulu (ensisijainen koulupaikka) määräytyy 1-6-luokilla lapsen osoitteen (väestörekisteriin merkityn virallisen asuinpaikan) perusteella eli lähikoulu on maantieteellisesti lähin koulu.

Punkalaitumen kunnan perusopetuksessa ensimmäiselle vuosiluokalle tulevalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu seuraavan järjestyksen mukaisesti:

Ensin osoitetaan lähikoulu sellaiselle oppilaalle, jolla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy (esim. painavat oppilashuollolliset syyt), joka tulee huomioida koulua osoitettaessa (PoL 3 § mom 2). Huoltajan tulee toimittaa koulupaikan päättävälle viranomaiselle lääkärintlausunto, jos oppilaan terveydentila ei mahdollista koulunkäynti lähikoulussa tai, jos kyseessä on muu oppilashuollollinen syy. Syyn täytyy vaikuttaa suoranaisesti siihen, mikä koulu lapselle soveltuu. Terveydentilaan liittyvä syy voi olla esimerkiksi sellainen, että oppilas liikumisrajoitteen johdosta ei pärjää hissittömässä koulussa. Muu oppilashuollollinen syy on sellainen lapseen kiinteästi liittyvä seikka, joka estää tiettyyn kouluun menemisen (tällaisia eivät ole esimerkiksi harrastuksiin ja kaverisuhteisiin liittyvät syyt).

Toiseksi osoitetaan nuoremmalle samassa osoitteessa asuvalle sisarukselle sama lähikoulu, jossa vanhempi sisarus on jo oppilaana päätöksentekohetkellä ja on edelleen, kun nuorempi sisarus aloittaa koulunkäynnin. Sisarusperustetta ei sovelleta, jos sisarus on sijoitettu ko. kouluun erityisen tuen päätöksen perusteella tai sisarus on hakemuksesta toissijaisesti ko. koulussa.

Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu muille oppilaille siten, että koulumatkasta tulee mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, mihin on järjestettävä koulukuljetus, huomioidaan kustannukset ja muut käytännön järjestämiseen liittyvät syyt.

Oppilaan esiopetuspaikka ei suoraan määrittele alakoulupaikkaa.

Lapsen lähikouluksi määräytyy Punkalaitumen kunnassa 7-9-luokilla automaattisesti Punkalaitumen Yhteiskoulu, koska se on kunnan ainoa yläkoulu.

Opetuksen järjestäjä voi osoittaa lapsen lähikouluksi jonkin muun kuin maantieteellisen lähikoulun, jos

- sillä voidaan tasoittaa oppilaiden jakautumista eri koulujen kesken
- se on tarkoituksenmukaista lapsen asuinpaikan ja kuljetusjärjestelyjen takia
- se on tarkoituksenmukaista toimivien opetusryhmien muodostamiseksi
- se on perusteltua oppilaan tarvitseminen tukitoimien kannalta
- se on perusteltua lapsen terveydentilan kannalta
- lapsen osoitteen mukainen lähikoulu on täynnä.

- Pohjoisseudun esikouluun otetaan maksimissaan 10 oppilaan ryhmä (ensisijainen koulupaikka+toissijainen koulupaikka). Mahdollisten vieraskuntalaisten oppilaiden hakeutuessa esikouluun Pohjoisseudun koululle, oppilasmäärä voidaan ylittää kolmella, eli ns. 10+3 malli.

- Keskuskoulun esikoulu ja perusopetuksen vuosisluokat pyritään pitämään oppilasmäärältään suurempina kuin Pohjoisseudun koulun luokat.

Lapsen lähikoulua määriteltäessä tavoitteena ovat pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset ratkaisut.

Perusopetusjohtaja tekee oppilaaksi oton yhteispäätöksen Punkalaitumen kunnan alueella asuville esiopetuksen oppilaille. Ts. oppilaaksi ottoa koskevat päätökset tehdään niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan.

Punkalaitumen Yhteiskouluun ei tehdä erillistä oppilaaksi oton päätöstä vaan kaikki Punkalaitumen kunnan alueella asuvat oppilaat siirtyvät alakoulun jälkeen Punkalaitumen Yhteiskoulun oppilaiksi.

Vieraskuntalaiset oppilaat, jotka ovat käyneet alakoulua Pohjoisseudun koulussa tai Keskuskoulussa joutuvat hakemaan toissijaista koulupaikkaa Punkalaitumen Yhteiskoulusta 6. luokan keväällä 1.5 mennessä. Päätöksen toissijaisesta koulupaikasta tekee Punkalaitumen Yhteiskoulun rehtori.

Vieraskuntalaiset esikouluun tai alakouluun Punkalaitumelle hakeutuvat oppilaat hakevat toissijaista koulupaikkaa joko Pohjoisseudun kouluun tai Keskuskouluun ja päätöksen tekee kyseisen koulun rehtori.

4.Toissijainen koulupaikka

Huoltaja voi hakea koulupaikkaa myös muusta kuin lähikoulusta (toissijainen koulupaikka). Kunta ei maksa toissijaiseen esiopetuspaikkaan tai kouluun otetulle oppilaalle koulukuljetusta, mikäli tästä aiheutuu lisäkustannuksia kunnalle. Eli jos toissijaisen koulupaikan takia joudutaan muuttamaan oleellisesti koulukuljetusreittejä.

5. Tuen piirissä olevat oppilaat

Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan koulupaikka määräytyy ensisijaisesti lähikouluperiaatteen mukaan. Oppilaan erityisen tuen tarpeesta riippuen, hänelle voidaan osoittaa koulupaikka lähikouluperiaatteesta poiketen.

Koulupaikkaa määriteltäessä otetaan huomioon, että

- se on perusteltua oppilaan tarvitseminen tukitoimien kannalta
- se on tarkoituksenmukaistatoimivien opetusryhmien muodostamiseksi
- se on tarkoituksenmukaista lapsen asuinpaikan ja kuljetusjärjestelyjen takia

Mikäli oppilaan erityisen tuen tarve on sellainen, ettei hänelle voida osoittaa koulupaikkaa Punkalaitumen kunnan palveluista, voidaan oppilaalle osoittaa koulupaikka muun opetuksen järjestäjän palveluista. Tässä tapauksessa sijoittamispäätöksen tekee perusopetusjohtaja. Vieraskuntalaisten erityisen tuen oppilaiden oppilaaksi otto on mahdollista vain silloin, kun koulussa ja opetusryhmässä on tilaa ja kunnan erityisopetusresurssi ei kuormitu kohtuuttomasti. Pääsääntöisesti vieraskuntalaisia erityisen tuen oppilaita ei kuntaan oteta rajallisen erityisopetusresurssin takia.

6. Asuinpaikan vaihto kesken esi- ja perusopetuksen

Jos oppilas vaihtaa kunnan sisällä asuinpaikkaa kesken esiopetusvuoden tai perusopetusvuoden hän voi jatkaa esiopetusta ja perusopetusta entisessä opetuspaikassa lukuvuoden loppuun tai jopa alakoulun loppuun. Kunta ei kuitenkaan maksa mahdollisia ylimääräisiä koulukuljetuskustannuksia.

7. Asuinkunnan vaihto kesken esi- ja perusopetuksen

Jos oppilas vaihtaa asuinkuntaa kesken esiopetuksen, neuvotellaan esiopetuksen järjestämisestä tapauskohtaisesti tai, jos oppilas vaihtaa asuinkuntaa kesken peruskoulun, hän voi jatkaa koulunkäyntiä Punkalaitumen esi- tai perusopetuksessa kuluvan lukuvuoden loppuun asti. Punkalaitumen kunta ei järjestä oppilaan kuljetusta (oppilaalla ei ole kuljetusetuutta). Käytännön järjestelyistä sovitaan tapauskohtaisesti.

8. Vieraassa kunnassa asuvien hakeminen esi- ja perusopetukseen Punkalaitumelle

Vieraskuntalaiset esikouluun tai alakouluun Punkalaitumelle hakeutuvat oppilaat hakevat toissijaista koulupaikkaa joko Pohjoisseudun kouluun tai Keskuskouluun ja päätöksen tekee kyseisen koulun rehtori.

Vieraskuntalaiset yläkouluun hakeutuvat oppilaat hakevat toissijaista koulupaikkaa Punkalaitumen Yhteiskoulusta ja päätöksen tekee Punkalaitumen Yhteiskoulun rehtori.

Vieraskuntalaiset oppilaat, jotka ovat käyneet alakoulua Pohjoisseudun koulussa tai Keskuskoulussa joutuvat hakemaan toissijaista koulupaikkaa Punkalaitumen Yhteiskoulusta 6. luokan keväällä 1.5 mennessä. Päätöksen toissijaisesta koulupaikasta tekee Punkalaitumen Yhteiskoulun rehtori.

Vieraskuntalaisten erityisen tuen oppilaiden oppilaaksi otto on mahdollista vain silloin, kun koulussa ja opetusryhmässä on tilaa ja kunnan erityisopetusresurssi ei kuormitu kohtuuttomasti. Pääsääntöisesti vieraskuntalaisia erityisen tuen oppilaita ei kuntaan oteta rajallisen erityisopetusresurssin takia.

Kunta ei maksa toissijaiseen esiopetuspaikkaan tai kouluun otetulle oppilaalle koulukuljetusta, mikäli tästä aiheutuu merkittäviä lisäkustannuksia kunnalle. Eli jos toissijaisen koulupaikan takia joudutaan oleellisesti muuttamaan koulukuljetusreittejä. Tässä käytetään kuitenkin harkintaa eli jos samalta suunnalta on tulossa useita vieraskuntalaisia niin ilmainen koulukuljetus on mahdollista.